



PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr.AAP – 11/14-36

din 23.05.2019

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art.41 alin.(1) lit.h) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, precum și Hotărârii Parlamentului nr.331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 16.10.2014, și materialele acumulate în cadrul investigației, observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație, precum și ca urmare a desfășurării audierilor,

A CONSTATAT:

La data de 11.09.2014 în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea nr.99 din 10.09.2014 din partea ÎCS „TehGaz Grup” SRL prin care au fost reclamate acțiunile anticoncurențiale ale ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică manifestate prin refuzul ÎCS „Red Union Fenosa” SA de a încheia un contract cu ÎCS „TehGaz Grup” SRL privind distribuția energiei electrice din motiv că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a aprobat tariful de distribuție a energiei electrice.

Ca urmare a examinării plângerii ÎCS „TehGaz Grup” SRL și a materialelor aferente acesteia, Plenul Consiliului Concurenței prin Dispoziția nr.11 din 16.10.2014 a dispus inițierea investigației privind semnele încălcării

art.12 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012 de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova.

I. Părțile implicate

Reclamant

ÎCS „TehGaz Grup” SRL IDNO 1006600041260, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mesager 8. Principalul gen de activitate al întreprinderii este producerea și comercializarea gazelor industriale, cum ar fi, oxigen, azot și argon.

Reclamat

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE) IDNO 1006601003566, cu sediul în mun. Chișinău, str. Columna 90. Potrivit pct.2 a Hotărârii Parlamentului nr.155 din 18.07.2014 cu privire la modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.238 din 26 octombrie 2012 (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), ANRE reprezintă o autoritate publică centrală de reglementare și monitorizare a sectoarelor din domeniul energetic și al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, are statut de persoană juridică și nu se subordonează niciunei alte autorități publice sau private, cu excepția cazurilor stipulate de lege.

În conformitate cu prevederile pct.2 a Hotărârii Parlamentului nr.334 din 14.12.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, ANRE reprezintă o autoritate investită cu competențe de reglementare și de monitorizare a activităților din sectoarele energiei și din domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Misiunea ANRE este asigurarea nediscriminării, a concurenței loiale și a funcționării eficiente a pieței de energie și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Conform prevederilor art.4 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, piața relevantă este „piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la

piața geografică relevantă”, deci piața relevantă are două componente: piața produsului și piața geografică.

Problema concurențială reclamată de ÎCS „TehGaz Grup” SRL este refuzul de a încheia un contract de distribuție a energiei electrice de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA din motiv că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu a aprobat tariful de distribuție a energiei electrice, necesară a fi utilizată pentru producerea gazelor industriale (oxigen, azot și argon).

2.1. Piața relevantă a produsului

Piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele care sunt considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora. Aceste produse trebuie să fie suficient de asemănătoare, astfel încât consumatorii sau beneficiarii să le ia în considerare atunci când iau deciziile de cumpărare.

Investigația respectivă a vizat activitatea de distribuție a energiei electrice. Astfel, în conformitate cu art.4 din Legea nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energia electrică (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), distribuția energiei electrice presupune *transmiterea energiei electrice prin rețele electrice de distribuție în vederea livrării ei către consumatori, fără a se include furnizarea.*

Prin urmare, piața relevantă a produsului în cazul dat o reprezintă „*pieța serviciilor de distribuție a energiei electrice*”.

2.1. Piața geografică relevantă

Piața geografică relevantă, conform art.4 din Legea concurenței, reprezintă zona în care întreprinderile sânt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

În conformitate cu prevederile pct.34 din Hotărârea ANRE privind aprobarea Metodologiilor de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal nr.497 din 20.12.2012 (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii),

tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină anual de către operatorii de distribuție și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE în conformitate cu prevederile Metodologiei.

Potrivit art.8 lit.e) alin.(1) din Legea nr.124 din 23.12.2009 privind energia electrică (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), ANRE aprobă metodologiile de calculare și de aplicare a tarifelor reglementate la energia electrică și de distribuție a energiei electrice.

Totodată, conform art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică, în domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, ANRE elaborează și aprobă metodologiile de calculare, de aprobare și de aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică și a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

În conformitate cu art.4 din Legea nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energia electrică (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), consumatorii eligibili sunt consumatori de energie electrică, având dreptul să procure energie electrică de la orice furnizor sau producător. Astfel, atât ÎCS „TehGaz Grup” SRL, cât și oricare dintre întreprinderile ce activează pe aceeași piață cu acesta, aveau dreptul să procure energie electrică de la orice furnizor sau producător, la alegere, inclusiv din străinătate.

Însă, în dependență de localizarea geografică a furnizorului/producătorului, consumatorul eligibil trebuia să încheie un contract de distribuție a energiei electrice cu una din întreprinderile care deține rețele de distribuție pe teritoriul Republicii Moldova.

Este necesar de menționat că la momentul depunerii plângerii și până la finalizarea investigației, pe teritoriul Republicii Moldova prestau servicii de distribuție a energiei electrice 3 întreprinderi: ÎCS „RED Union Fenosa” SA, „RED Nord” SA și „RED Nord-Vest” SA, în 3 zone geografice separate, care în ansamblu cuprinde întreg teritoriul Republicii Moldova.

Prin urmare, piața geografică relevantă poate fi determinată ca fiind teritoriul Republicii Moldova.

Piața relevantă este definită drept *„piața serviciilor de distribuție a*

energiei electrice pe teritoriul Republicii Moldova”.

Perioada supusă examinării

Perioada de timp supusă examinării este cuprinsă între data la care ÎCS „TehGaz Grup” SRL a primit primul refuz de contractare de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA, pe motivul neaprobării tarifului privind distribuția energiei electrice și până la data la care a fost aprobat tariful respectiv de către ANRE.

Astfel, perioada de timp supusă examinării, în sensul cazului investigat este 12.12.2013 - 31.07.2015.

III. Acte și fapte constatate

În vederea investigării cazului, au fost solicitate informații de la ANRE, ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ÎCS „TehGaz Grup” SRL, iar ca urmare a informației prezentate se menționează următoarele.

Potrivit plângerii depuse de reclamant, ÎCS „TehGaz Grup” SRL are ca principal gen de activitate producerea și comercializarea gazelor industriale, cum ar fi oxigen, azot și argon. În scopul reducerii cheltuielilor pentru energia electrică ce influențează direct costul total al serviciului în proporție de 85% întreprinderea a încheiat cu Întreprinderea Unitară de Stat „ГК Днестрэнерго”, cu sediul în cadrul unității teritorial autonome cu statut juridic special, Transnistria, contractul nr.03-4/1611 din 28.01.2014 privind furnizarea energiei electrice, la un preț mai mic decât prețul oferit de ÎCS „Red Union Fenosa” SA pentru același serviciu.

Reclamantul susține că întreprinderea Unitară de Stat „ГК Днестрэнерго” se afla în imposibilitate de a-și onora obligațiile contractuale, dat fiind faptul că ÎCS „TehGaz Grup” SRL nu avea încheiat un contract de distribuție a energiei electrice cu ÎCS „Red Union Fenosa” SA. În acest sens, ÎCS „TehGaz Grup” SRL a solicitat, prin scrisorile cu nr.181 din 02.12.2013 și nr.23 din 07.02.2014 ÎCS „Red Union Fenosa” SA semnarea contractului de distribuție a energiei electrice.

Drept răspuns la scrisorile remise, ÎCS „Red Union Fenosa” SA prin scrisoarea nr.0105/83153 din 12.12.2013 a informat ÎCS „TehGaz Grup” SRL despre faptul că un contract de prestare a serviciului de distribuție a energiei electrice ar putea fi unul lucrativ doar în condițiile existenței tarifului pentru distribuția energiei electrice, tarif care trebuia aprobat de ANRE și publicat în

Monitorul Oficial.

Drept dovadă a temeiniciei refuzului în cadrul examinării preliminare, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prezentat Consiliului Concurenței scrisorile nr.0103/15870 din 18.03.2013, nr.0103/27952 din 30.04.2013, nr.0103/09178 din 11.02.2014, nr.0103/15539 din 11.03.2014 și nr.0103/21653 din 04.04.2014, prin care a solicitat ANRE aprobarea tarifelor în conformitate cu pct.34 din Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr.497 din 20.12.2012.

Având în vedere răspunsul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, prin scrisoarea cu nr.24 din 07.02.2014, ÎCS „TehGaz Grup” SRL a solicitat de la ANRE aprobarea tarifului pentru distribuția energiei electrice pentru a încheia ulterior un contract de distribuție a energiei electrice cu ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Drept răspuns la solicitarea dată, prin scrisoarea nr.C201400091 din 04.03.2014, ANRE a informat ÎCS „TehGaz Grup” SRL despre faptul că motivul tergiversării aprobării tarifelor de distribuție a energiei electrice îl reprezintă prevederile Metodologiei tarifare, potrivit cărora înainte de aprobarea tarifelor la serviciul de distribuție a energiei electrice prin rețele de distribuție este necesar de a fi examinate și aprobate costurile de bază pentru primul an de valabilitate a Metodologiei, costuri care sunt incluse în structura tarifelor de distribuție și care vor avea un impact considerabil asupra tarifelor pe toată perioada de valabilitate a metodologiei. Or, era iminentă examinarea și stabilirea cât mai corectă a valorilor justificate ale costurilor de bază, activitate destul de laborioasă, care la etapa respectivă era în plin proces de desfășurare.

Totodată, ca răspuns la solicitarea Consiliului Concurenței nr.AAP-25/84-1345 din 15.09.2014, ANRE prin scrisoarea nr.04-03/674 din 09.10.2014 a comunicat despre faptul că la data de 09.10.2014 activa conform agendei prestabilite a Grupului comun de lucru pentru negocieri pe marginea determinării valorii costurilor de bază pentru activitățile de distribuție și furnizare a energiei electrice, format din colaboratorii ai ANRE și ai ÎCS „Red Union Fenosa” SA. Întrucât ultima variantă a calcului tarifelor la serviciul de distribuție a energiei

electrice a fost prezentat ANRE de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA la data de 04.04.2014, aprobarea costurilor de bază și respectiv a tarifelor pentru serviciul de distribuție și furnizare a energiei electrice a fost posibilă doar ca urmare a finalizării negocierilor grupului comun de lucru.

Reieșind din cele menționate, se constată următoarele:

Hotărârea ANRE nr.497 din 20.12.2012 privind aprobarea Metodologiilor de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a tarifelor reglementate de furnizare a energiei electrice, a intrat în vigoare la data de 01.03.2013.

Potrivit pct.9 din Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr.497 din 20.12.2012 (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), aprobarea tarifelor la serviciul de distribuție a energiei electrice prin rețele de distribuție este condiționată de aprobarea costurilor de bază, necesare a fi incluse în structura tarifelor de distribuție. La fel, costurile de bază se determină de operatorul rețelei de distribuție, ulterior, fiind examinate și aprobate de ANRE.

Ulterior, prin Hotărârea ANRE nr.21/2015 din 31.01.2015 a fost aprobat un tarif provizoriu de distribuție a energiei electrice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. Potrivit pct.2 al prezentei Hotărâri, tarifele stabilite se aplică pentru serviciul de distribuție prestat de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA furnizorului de energie electrică la tarife reglementate ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

Este necesar de menționat că începând cu data de 07.02.2000, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a prestat servicii de distribuție și furnizare a energiei electrice pe teritoriul Republicii Moldova.

Din 01.01.2015 în temeiul art.54 alin.(5) din Legea nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energia electrică (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), ÎCS „Red Union Fenosa” SA și-a separat activitatea de distribuție a energiei electrice de activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate. Ca urmare a acestui fapt, activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate a fost asigurată de către noua întreprindere, ÎCS „Gas Natural Fenosa

Furnizare Energie” SRL.

În acest sens, la solicitarea Consiliului Concurenței nr.AAP- 03/24-199 din 16.02.2015, ANRE prin scrisoarea nr.03/197 din 16.03.2015 comunică despre faptul că tarifele provizorii pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA au fost aprobate în exclusivitate pentru a asigura până la aprobarea tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, continuitatea alimentării consumatorilor finali cu energie electrică, prin stabilirea procedurii de acoperire financiară pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, în contextul divizării activităților licențiate și reorganizării prin separare a ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Totodată, se menționează că tarifele de distribuție stabilite nu pot fi aplicate furnizorilor de energie electrică la tarife nereglementate, deoarece aceste tarife au fost stabilite reieșind din structura tarifelor de livrare a energiei electrice consumatorilor finali, aprobate prin Hotărârea ANRE nr.470 din 11.05.2012, și nu reflectă costurile reale suportate de operatorul rețelei de distribuție la prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice.

Prin urmare, asigurarea alimentării fiabilității consumatorilor finali cu energie electrică nu a fost realizată la data de 31.01.2015, dată când a fost instituit tariful de distribuție a energiei electrice, exclusiv în interesul ÎCS „Red Union Fenosa” SA și a continuat să rămână nefuncțională până la data de 18.07.2015, dată când a fost aprobată Hotărârea ANRE nr.153/2015 privind tarifele la energia electrică. Hotărârea menționată a fost valabilă o perioadă scurtă de timp, deoarece a fost suspendată pe un termen de 60 de zile, prin Hotărârea ANRE nr.181/2015 din 03.09.2015 privind tarifele la energia electrică.

Mai târziu, la data de 01.04.2016, au intrat în vigoare noile tarife pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr.75/2016 din 12.03.2016.

La data de 04.07.2017, prin scrisorile nr.AAP-08/130-1549 și nr.AAP-08/129-1548, Consiliul Concurenței, în temeiul art.59 din Legea concurenței a remis părților implicate raportul de investigație pentru prezentarea de obiecții și

propuneri asupra acestuia. Conform raportului de investigație remis părților, acțiunile ANRE se propuneau a fi calificate contrare prevederilor art. 12 din Legea concurenței.

Ținând cont de obiecțiile parvenite de la ANRE prin scrisoarea nr.874 din 10.08.2017 și probele noi administrate a fost dată o nouă apreciere actelor și faptelor constatate în raportul de investigație.

La baza aprecierii noilor constatări, au stat următoarele:

Începând cu 01.01.2013, piața energiei electrice este deschisă pentru toți consumatorii noncasnici. În acest context, toți consumatorii noncasnici de energie electrică din Republica Moldova, inclusiv ÎCS „TehGaz Grup” SRL, au statut de consumatori eligibili. Totodată în sensul legii nr.124 din 23.12.2009, consumator eligibil este consumator de energie electrică și are dreptul să procure energie electrică de la orice furnizor sau producător, inclusiv din străinătate.

Cu referire la obiectul plângerii, prin prisma contractului încheiat cu Întreprinderea Unitară de Stat „ГК Днестрэнерго” [...] privind furnizarea energiei electrice, se precizează faptul că licența eliberată Întreprinderii Unitare de Stat „ГК Днестрэнерго” de către ANRE pentru furnizarea energiei electrice la tarife nereglementate, a expirat la data de 31.12.2013. Totodată, contractul menționat nu poate produce efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece la data încheierii acestuia, întreprinderea „ГК Днестрэнерго” nu deținea licență pentru a desfășura activități pe piața energetică a Republicii Moldova. Se mai constată că din data de 31.12.2013 și până în prezent, compania „ГК Днестрэнерго” nu deține licență pentru a desfășura careva activități pe piața energetică a țării.

Prin scrisoarea nr.874 din 10.08.2017, ANRE a comunicat că aprobarea tarifului de distribuție nu ar fi permis achiziționarea energiei electrice la un preț mai redus decât cel de care beneficia ÎCS „TehGaz Grup” SRL de la ÎCS „Red Union Fenosa” SA [...], dat fiind faptul că valoarea tarifelor la energia electrică aprobate de către ANRE la data de 30.07.2015 sunt cu 37% mai mari decât cele de care a beneficiat întreprinderea până la data de 30.07.2015.

De asemenea, contractul încheiat de către reclamant prevedea doar prețul de

vânzare-cumpărare a energiei electrice și include doar costurile de transport a energiei electrice în limitele rețelilor vânzătorului „ГК Днестрэнерго” nu și pentru cheltuielile aferente, necesare pentru a beneficia de energia procurată, precum:

- cheltuieli administrative privind declararea vamală a volumelor de energie electrică, taxele vamale, taxele de import și impozitele;
- tarifele operatorului rețelei de transport și de sistem, precum și tarifele operatorilor rețelilor de distribuție.

Conform informației prezentate de către ÎCS „TehGaz Grup” SRL prin scrisoarea nr.05 din 10.01.2018, în perioada anului 2014, pe piața producerii și comercializării de gaze tehnice și medicinale din Republica Moldova activau 2 producători dintre care ÎCS „TehGaz Grup” SRL și Uzina Metalurgică din or. Rîbnița, iar în anul 2015 au început activitatea producerii și comercializării acestor gaze instituțiile: Spitalul Clinic Republican, Spitalul republican nr.1, Centrul de medicină urgentă, Spitalul municipal nr.3 și SRL „Health Forever International” și altele.

Astfel, în perioada în care de către ANRE nu era aprobat tariful de distribuție al energiei electrice, nici una dintre întreprinderile concurente cu ÎCS „TehGaz Grup” SRL nu ar fi putut procura energie electrică de la un alt furnizor, diferit decât cel existent pe piață.

Totodată, este necesar de menționat că de la data aprobării tarifului și până în prezent, întreprinderile care activează pe aceeași piață cu ÎCS „TehGaz Grup” SRL, inclusiv reclamantul nu au schimbat furnizorul de energie electrică, continuând a procura energie electrică de la același furnizor.

La data de 20.10.2014, ÎCS „TehGaz Grup” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată, prin care pretindea constatarea caracterului ilegal al acțiunilor ANRE manifestat prin neaprobarea tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și obligarea ANRE să aprobe tariful pentru distribuție a energiei electrice.

La data de 10.12.2015 Curtea de Apel Chișinău a respins cererea ÎCS „TehGaz Grup” SRL ca fiind neîntemeiată. În acest sens, Curtea conchide lipsa

împuternicirilor de a obliga ANRE să aprobe tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, or, aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice constituie competența legală exclusivă a autorității.

Totodată, Curtea respinge argumentele ÎCS „TehGaz Grup” SRL precum că, refuzul ANRE este neîntemeiat, ori, din răspunsul autorității nu rezultă un refuz definitiv cu privire la aprobarea tarifului de distribuție a energiei electrice și, prin urmare, nu produce efectele juridice caracteristice actului administrativ. Mai mult ca atât, Curtea reține caracterul informativ al răspunsului ANRE la solicitarea ÎCS „TehGaz Grup” SRL de a fi aprobat tariful de distribuție a energiei electrice.

Cu referire la încheierea cu „ГК Днестрэнерго” a contractului [...], Colegiul reține că licența eliberată „ГК Днестрэнерго” pentru genul de activitate „furnizarea energiei electrice la tarife nereglementate” a expirat la 31.12.2013, nu a fost prelungită și nici nu a parvenit declarația persoanei interesate privind eliberarea unei alte licențe. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost menținută de Curtea Supremă de Justiție prin închierea din 25.05.2016.

În contextul celor invocate, constatăm că în perioada 01.01.2013- 30.07.2015, ANRE a întreprins mai multe acțiuni în scopul aprobării tarifelor de distribuție a energiei electrice, printre care instituirea grupului de lucru cu implicarea reprezentanților ÎCS „Red Union Fenosa” SA în vederea negocierii și stabilirii valorilor costurilor de bază pentru activitățile de distribuție și furnizare a energiei electrice, organizarea consultărilor cu reprezentanții societății civile și ședințelor cu întreprinderile energetice ale căror tarife solicitate reflectau o creștere cu peste 60% a tarifelor în vigoare etc.

Întrucât, costurile de bază se determină de operatorul rețelei de distribuție, ulterior fiind examinate și aprobate de ANRE, iar proiectul definitivat al calculului tarifelor la serviciul de distribuție al energiei electrice a fost prezentat ANRE de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA, abia la data de 04.04.2014, acțiunile *supra* nu pot fi imputate în totalitate ANRE.

Ținând cont despre cele relatate și faptul că aprobarea tarifelor distincte pentru serviciul de distribuție a energiei electrice reprezintă un proces complex constituit dintr-un mecanism tarifar aplicat pentru prima dată în Republica

Moldova, și luând în considerație infrastructura energetică a țării, se constată că aprobarea tarifului respectiv nu a depins în exclusivitate de factorii de decizie ai ANRE, iar prolongarea termenelor de aprobare a tarifului, datorându-se mai mult factorilor de natură tehnică.

Ținând cont de probele administrate în dosarul de investigație se deduce că, în perioada 01.01.2013-30.07.2015 ANRE a întreprins măsuri în vederea stabilirii și aprobării tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, în conformitate cu prevederile pct.34 din Hotărârea ANRE nr.497 din 20.12.2012 (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii) și alte prevederi legale sus relate.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr.183 din 11.07.2012

Potrivit art.7 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.124 din 23.12.2009 cu privire la energie electrică (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), piața energiei electrice este reglementată de ANRE, iar potrivit art.8 alin.(1) lit.e) ANRE aprobă metodologiile de calculare și de aplicare a tarifelor reglementate la energia electrică și la energia termică produse de centralele electrice de termoficare, la energia electrică produsă de centralele electrice din surse regenerabile de energie, la serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, a tarifului pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, precum și a tarifului final la energia electrică furnizată de furnizori la tarife reglementate, inclusiv a tarifelor binome și a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice și în funcție de orele de consum.

În același context, art.8 alin.(1) lit.f) din Legea nr. 124 din 23.12.2009 (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii) prevede că ANRE aprobă tarifele reglementate, calculate în conformitate cu metodologiile aprobate, monitorizează corectitudinea aplicării lor de către titularii de licențe, iar în conformitate cu art.39 alin.(1) al aceleiași legi, accesul terților la rețeaua electrică de distribuție se bazează pe tarife publicate, aplicate față de toți utilizatorii de sistem pe principii obiective și nediscriminatorii.

Totodată, Hotărârea ANRE nr.497 din 20.12.2012 privind aprobarea

Metodologiilor de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii) prevede că tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină anual de către operatorii de distribuție și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE, în conformitate cu prevederile Metodologiei. Pentru aceasta, la începutul fiecărui an, operatorii de distribuție vor prezenta ANRE calculul tarifelor, efectuat în conformitate cu Metodologia. ANRE va examina materialele prezentate de operatorii de distribuție și în cazul corespunderii acestora prevederilor Metodologiei, va actualiza, va aproba și va publica tarifele noi, nu mai târziu de 1 aprilie, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate după publicarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În acest sens a fost instituit un grup de lucru cu implicarea atât a reprezentanților ANRE cât și a ÎCS „Red Union Fenosa” SA, în vederea negocierii și stabilirii valorilor costurilor de bază pentru activitățile de distribuție și furnizare a energiei electrice.

Conform art.12 alin. (1) din Legea concurenței, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sînt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

Respectiv, pentru a cădea sub incidența art.12 din Legea concurenței este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

1. existența autorității publice;
2. autoritatea publică acordă privilegii sau stabilește condiții discriminatorii

pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege, limitează drepturile întreprinderilor de a procura sau de a comercializa, impune direct sau indirect întreprinderile de a se asocia sau concentra sub orice formă;

3. acțiunile sau inacțiunile autorității publice împiedică sau denaturează concurența.

1. Existența autorității publice

În conformitate cu art.2 din Legea nr.793 din 10.02.2000 cu privire la contenciosul administrativ, prin sintagma de autoritate publică subînțelegem orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un act administrativ normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.238 din 26.10.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a ANRE (în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), respectiva este o autoritate publică centrală de reglementare și monitorizare a sectoarelor din domeniul energetic și al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, are statut de persoană juridică și nu se subordonează niciunei alte autorități publice sau private, cu excepția cazurilor stipulate de lege.

Potrivit art.2 alin.(1) lit.b) din Legea concurenței sub incidența acestei legi cad și autoritățile ale administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin actele adoptate, intervin pe piață, influențând direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sunt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

Prin urmare, ținând cont de faptul că prin Hotărârea Parlamentului nr.238 din 26.10.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare în redacția în vigoare la momentul depunerii plângerii), ANRE este împuternicită să reglementeze și să monitorizeze și sectorul din domeniul energetic, denotă că ANRE exercită atribuții de putere publică.

Astfel rezultă că, ANRE este o autoritate publică în sensul prevederilor art.2 alin.(2) din Legea concurenței.

2. Autoritatea publică acordă privilegii sau stabilește condiții discriminatorii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege, limitează drepturile întreprinderilor de a procura sau de a comercializa, impune direct sau indirect întreprinderile de a se asocia sau concentra sub orice formă.

În perioada în care de către ANRE nu era aprobat tariful de distribuție a energiei electrice, ÎCS „TehGaz Grup” SRL și nici concurenții acestuia nu ar fi putut procura energie electrică de la un alt furnizor, diferit de ÎCS „Red Union Fenosa” SA sau ÎCS „Gas Natural Fenosa” SRL. Astfel, toți concurenții au activat pe piață fără a fi discriminați și au fost pe poziții egale. Rezultă că ANRE nu a stabilit condiții discriminatorii, privilegii, nu a limitat ÎCS „TehGaz Grup” SRL în raport cu alți concurenți de ai săi de a procura sau comercializa energie electrică, precum și nu a fost impus de a se asocia sau a se concentra sub o anumită formă.

3. Acțiunile/inacțiunile autorității publice restrâng, împiedică sau denaturează concurența.

Prin neaprobarea tarifului de distribuție a energiei electrice de către ANRE în perioada 12.12.2013 - 31.07.2015 nu a fost denaturată concurența pe piața în care activează ÎCS „TehGaz Grup” SRL și a concurenților săi, întrucât această inacțiune a avut impact egal asupra tuturor întreprinderilor, manifestându-se ca imposibilitatea de a procura energie electrică de la un alt furnizor.

În concluzie, aprobarea sau neaprobarea tarifului de distribuție a energiei electrice de către ANRE nu a limitat concurența pe piața relevantă a serviciilor de distribuție a energiei electrice și nici pe piața din aval pe care activează reclamantul și întreprinderile concurente cu ÎCS „TehGaz Grup” SRL. Astfel, toate întreprinderile au fost pe poziții egale și au continuat până în prezent relațiile contractuale cu ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

În consecință, în baza actelor și faptelor constatate și observațiilor invocate pe parcursul desfășurării investigației se conchide că nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea, de către ANRE a prevederilor art.12 din Legea concurenței, care interzice acțiunile sau inacțiunile autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau

denaturare a concurenței, ce ar justifica aplicarea unor măsuri corective sau sancțiuni.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse mai sus, în temeiul art.41 alin.(1) lit.h) și 65 alin.(1) lit.a) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 16.10.2014, deoarece pe parcursul desfășurării investigației nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a prevederilor art.12 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, care ar justifica aplicarea unor măsuri corective sau sancțiuni.
2. Prezenta Decizie poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani specializat în materie de contencios administrativ (mun.Chișinău, str. Kiev, 3).
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Marcel RĂDUCAN